

Asia: VN/11401/2022

Lausuntopyyntö: Arviomuistio hyödyllisyysmallilaista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

TEK vastustaa hyödyllisyysmallin lakkauttamista

Tekniikan akateemiset TEK vastustaa työ- ja elinkeinoministeriön esittämää hyödyllisyysmallilain lakkauttamista. Yhtenä perusteena lakkauttamiselle on esitetty saavutettavia kustannushyötyjä, joista ei ole näyttöjä. Jos hyödyllisyysmalli lakkautettaisiin ja yritykset hakisivat hyödyllisyysmallin sijaan patenteja, nousisivat sekä yritysten että valtion kustannukset, sillä patenttihakemusten käsittely vaatii enemmän työtä. Tämä vie pohjan ministeriön kustannussäästöpyrkimyksiltä. Vaihtoehtona on jättää patentit hakematta, mikä taas johtaa siihen, että innovaatioita ei suojata. Tätä ei voi pitää kannatettavana.

Kuten ministeriön arviomuistiossakin todetaan, hyödyllisyysmallilla voidaan suojata uudet, aikaisemmasta selvästi eroavat tekniset ratkaisut, jotka eivät keksinnöllisyyden puolesta yllä patentoitavuuden tasolle, mutta joihin sisältyy keksinnöllisyyttä tai, joille patenttisuoja on liian kallis ja hidas suojaamuoto. Hyödyllisyysmalli onkin etenkin yksittäiselle keksijöille, pk-yrityksille ja startupeille astetta kevyempi tapa suojata innovaatioitaan ja mallin lakkauttaminen heikentäisi heidän mahdollisuuksiensa suojaamiseen. Mallille on siten edelleen tarvetta. Hyödyllisyysmalli voidaan nähdä porttina tehokkaaseen, tuottavaan ja toimintaa turvaavaan kansainväliseen IP-liiketoimintaan.

Pienet käyttöluvut voivat olla seurausta siitä, että mallin olemassaoloa tai käyttötarkoitusta ei tunneta laajasti. Syynä tähän saattaa olla tiedottamisen puute. Prosessia voitaisiin markkinoida myös alemman kynnyksen tapana yrityksille ymmärtää, miten immateriaaliasiat eri muodoissaan voivat olla yritykselle merkityksellisiä. IP-asioiden ymmärtäminen on yhä tärkeämpää ja tämä matalan kynnyksen prosessi on siksi hyvin oleellinen. TEK:n mielestä hakemusmäärien laskun syihin pitäisi paneutua tarkemmin ja kehittää prosessia sen sijaan, että se lakkautetaan.

Innovaatioiden kaupallistamisen sujuvoittaminen on priorisoitu korkealle myös EU-tasolla, kuten esimerkiksi tuore Mario Draghin EU:n kilpailukykyä käsittelevä raportti korostaa. Suomenkin on tärkeää edistää toimia, jotka edistävät innovaatioiden kaupallistamista, ja hyödyllisyysmallin kaltainen kevyt instrumentti on tähän tarpeeseen sopiva

Hyödyllisyysmallia ei pidä lakkauttaa vaan, sitä tulee kehittää ja kuulla tässä työssä myös PRH:n asiantuntijoita, pienyrityksiä ja yksittäisiä keksijöitä.

Jokinen Jari
Tekniikan Akateemiset TEK ry

Nokela Juhani
Tekniikan Akateemiset TEK ry